

materie", er tijden lang aan gewerkt, de verf herhaaldelijk afgepuimd, om dan, met profijt van de mooie onderkleur, het doek weer verder te brengen, dicht bij de stemming, die in hem leefde.

* * *

Hier in de tentoonstellingszalen van Unger en Van Mens, waar slechts nieuw werk ge-exposeerd is, treft, aan het eind van den muur,

tegen het lichte goud-bruine behang, een intiem mooi doekje van een Brabantsche Ven. Zóó zuiver is het, dat het, in zijn eenvoud van niets dan lucht en drassig heideland, over al de er om heen hangende, schijnbaar veel meer zeggende doeken, domineert. Coloristisch is het in hooge mate. In een gamma van zacht-blauw en bruin. Van een blauw, zoo rein, zoo edel, zoo transparant, zoo vreugdevol, in teere harmonie met het bruin van het warm verschreeide heigewas, dat opkomt boven de ven, waar het blauw van de lucht zich hier en daar over den voorgrond herhaalt. Een klein, haast onzichtbaar wit wolkje veegt er door de lucht heen en aan den horizon streept even een donker groene dennenrij.

In denzelfden geest is een Namiddag in Maart, een uitzicht uit des schilders atelier. Hier is de horizon hoog genomen, het land is er hoofdzaak. Een kleine strook blauwe lucht, die weer zoo wonder teer uit de verf is, komt boven het verre verschieft uit. In een rossen gloed staan de kale takken van het geboomte er voor, warm, tegen de warme blauwe lucht. Daaronder ligt het half ondergelopen land, nog in winterkleur. Mat en dof is het gras, de warmte heeft er nog niet op gestoofd. In het water weerspiegelt de



BERGLANDSCHAP, DOOR H. A. VAN OOSTERZEE.

lucht flets en het bruin van de boomen. Restjes van stoppelig riet, dat den winter overleefd heeft, waar vorst en sneeuw en regen, alle leven, alle kleur uit doofden, komen hier en daar even op. Over heel het doekje bijna, als een telkens zich herhalend motief, evenals in het heidelandschap de blauwe reflex van de lucht in de plassen het terugkeerende thema was. Evenals de Brabantsche ven is ook dit doekje van een teere verrukking, van een fijn aangevoelde stemming en van schoone lijnverhoudingen. Er is een wondere harmonie en rust in.

In de berglandschappen, waarvan er hier een gereproduceerd is, vinden we, hoewel de lijnenstructuur er ingewikkeld is, toch den zelfden grooten eenvoud van deze beide eerstgenoemde doekjes terug. De grootsche natuur is er in wazige atmosfeer en in kleurenharmonie opgelost. De zon gaat hier boven de Karpathen op. Over de toppen die hoog, tegen de lijst aan uitsteken, tegen de blauwe lucht, glanst haar licht met een teer rossen gloed. Zacht purper kleurt het de sneeuw, die hier en daar in de holten en kloven is blijven liggen. Op den voorgrond tegen de schuine berghelling nevelt nog vaag de duisternis en over het koele meer, waar de nachtelijke dampen nog over waren, huift een diep mysterie.